

Voorstel aan de raad

Nummer: 170000675

Portefeuille: Onderwijs, jeugdhulp en duurzaamheid
Programma: 2.3 Leefbare stad
Programma onderdeel: 2.3.3 Duurzame leefomgeving

Steller: MF Boels
Afdeling: BOR-BE
Telefoon: 0320 - 278390
E-mail: mf.boels@lelystad.nl

Onderwerp:
Omgekeerd inzamelen

Voorgesteld besluit

Het systeem omgekeerd inzamelen met maatwerk op wijkniveau toe te passen in Lelystad door:

- 1) het verhogen van de service aan huis voor inzameling van grondstoffen met een minicontainer voor Plastic, Metalen en Drankenkartons en
- 2) maatwerk op wijkniveau te bieden voor inzameling van restafval met plaatsing van ondergrondse containers of een vierde minicontainer aan huis.

Aanleiding en context

In december 2015 heeft de raad het beleidskader voor afvalinzameling vastgesteld. Doelstelling is het bereiken van 75% afvalscheiding en maximaal 100 kg. restafval per inwoner in 2020.

Voor het uitvoeren van deze doelstelling zijn verschillende maatregelen nodig om bewoners te motiveren tot gewenst afvalscheidingsgedrag. Dit raadsvoorstel beschrijft het nemen van de maatregel 'omgekeerd inzamelen' met maatwerk op wijkniveau. Omgekeerd inzamelen houdt in dat plastic, blik en pak aan huis wordt opgehaald en dat restafval naar een ondergrondse container in de buurt wordt gebracht.

De raad heeft eerder een voorstel ontvangen om het nu voorgestelde traject te beginnen met het inzamelen van PMD aan huis, maar met plastic zakken. Tijdens de behandeling van het voorstel is een extra sessie geweest met een toelichting door derden, waaronder de directeur van de NVRD, de Nederlandse Vereniging van Reinigingsdiensten en een ambtenaar van de gemeente Dronten. Tijdens de behandeling van dat voorstel bleek dat de raad investeren in ondergrondse containers als optie uitgewerkt wilde zien en bovendien de invoering van het omgekeerd inzamelen aan de inwoners voorgelegd wilde zien. Omdat tijdens deze bespreking een 4de container aan huis ook bespreekbaar was, heeft de raad erin toegestemd dat het college met een aangepast voorstel conform de aangepaste uitgangspunten zou komen. Met het nu voorliggende voorstel heeft het college de keus voor de inzameling met plastic zakken niet meer gemaakt..

Bij de argumenten worden nog wel de alternatieve mogelijkheden uitgewerkt, zodat het mogelijk blijft om tot een andere keuze te komen.

Beoogd effect

Duurzamer samenleving door vermindering van verspilling van grondstoffen

Argumenten

Het systeem omgekeerd inzamelen met maatwerk op wijkniveau toe te passen in Lelystad door:

1) het verhogen van de service aan huis voor inzameling van grondstoffen met een minicontainer voor Plastic, Metalen en Drankenkartons

Door Plastic, Metalen en Drankenkartons (PMD) met een minicontainer van 240 liter in te zamelen wordt de service op de inzameling van grondstoffen verhoogd. Uit de ervaringen van Rijkswaterstaat (zie www.vang-hha.nl), de pilot 100-100-100 en proeven van HVC blijkt dat een verhoging van de service op grondstoffen leidt tot meer ingezamelde grondstoffen.

Sinds 1 juli 2015 kunnen bewoners in Lelystad hun plasticafval met metalen en drankenkartons aanbieden. Er zijn veel bovengrondse verzamelcontainers bijgeplaatst om de hoeveelheid PMD op te vangen, maar dit blijft onverminderd te kort schieten. Gevolg: de containers zitten regelmatig vol, waardoor er zakken naast de containers gezet worden. Het vaker ledigen, meer containers per locatie en containers op nieuwe locaties blijken onvoldoende om de grote volumes PMD in te zamelen. Door service aan huis te bieden voor PMD en de verzamelcontainers te verplaatsen naar de hoogbouw, kan de afvalscheiding van deze grondstof verbeteren.

2) maatwerk op wijkniveau te bieden voor inzameling van restafval met plaatsing van ondergrondse containers of een vierde minicontainer aan huis.

Door inzameling van PMD aan huis en het maatwerk op wijkniveau voor de inzameling van restafval wordt de hoeveelheid ingezamelde grondstoffen verhoogd en de hoeveelheid restafval verminderd. Op basis van de sorteeraanlyse van het huishoudelijk restafval blijkt dat er nog veel grondstoffen worden weggegooid. Dit is jammer om twee redenen. Enerzijds omdat daarmee waardevolle grondstoffen verloren gaan, die ook nog eens geld opbrengen. Met name Plastic, Metalen en Drankenkartons (PMD) zijn geld waard (in 2016 ongeveer € 750,-/ton). Anderzijds omdat restafval verbranden geld kost (in 2016 ongeveer € 110,-/ton). Door PMD aan huis in te zamelen zal de hoeveelheid ingezameld PMD een positief financieel effect hebben, en daarmee direct een verlaging van de hoeveelheid te verbranden restafval. Omdat bewoners hun restafval verder weg moeten brengen, ontstaat bovendien druk om meer afval te scheiden. Dit zal ook bij de overige grondstoffen GFT en Papier tot een positief effect leiden voor duurzaamheid en de financiën.

De gebiedskenmerken van de wijken in Lelystad maken maatwerk op wijkniveau mogelijk. Dit betekent dat bewoners per wijk een voorstel krijgen voor of ondergrondse verzamelcontainers voor restafval of voor een kleinere minicontainer (120 liter) voor het restafval, die eens per 4 weken geleegd wordt. Dit voorstel zal per wijk worden besproken. Bij een voorstel voor ondergrondse containers wordt samen met de bewoners gekeken welke locaties geschikt zijn en welke niet. Door maatwerk op wijkniveau voor restafvalinzameling daalt de hoeveelheid restafval.

De afvalbeheerprestaties van gemeente Lelystad zijn stabiel: rond de 54-56% afvalscheiding in de laatste jaren. Zonder aanpassingen in de inzamelstructuur worden de beleidsdoelstellingen (Van Afval Naar Grondstof Lelystad) niet gehaald. De voorgestelde optimalisatie is gebaseerd op landelijke systemen van omgekeerd inzamelen. Uit proeven van HVC, de resultaten in andere gemeenten en rapporten van Rijkswaterstaat-Leefomgeving (zie www.vang-hha.nl) blijkt dat omgekeerd inzamelen een succesvolle methode is voor verhogen van de hoeveelheid grondstoffen en verminderen van de hoeveelheid restafval. Omgekeerd inzamelen wordt in Nederlandse gemeenten meestal ingevoerd met 3 containers voor grondstoffen aan huis (PMD, GFT en oud papier en karton) en restafvalinzameling via ondergrondse verzamelcontainers.

De ervaring van de Lelystedeling die zijn of haar afval actief scheidt, is positief. Zo blijkt uit het project 100-100-100 dat het mogelijk is om slechts 50kg restafval per jaar over te houden. Bovendien merken bewoners dat bij goede afvalscheiding van met name PMD, er slechts weinig restafval resteert.

De maatregelen zijn hoofdzakelijk gericht op de laagbouw (84% van de aansluitingen). Voor hoogbouw zijn binnen HVC verschillende onderzoeken gestart naar de optimale inzamelmethode.

Voor het behalen van de beleidsdoelstellingen zijn op termijn aanvullende maatregelen noodzakelijk, zoals het belonen van goed afvalscheidingsgedrag (Minder restafval, minder kosten).

Alternatieve mogelijkheden

Overigens blijft de oorspronkelijke keuze voor het starten met het inzamelen van PMD met plastic zakken nog steeds mogelijk, als de raad dat zou willen voorstellen. Het financieel effect van de tweewekelijkse inzameling van Plastic, Metalen en Drankenkartons (PMD) met plastic zakken is in tabel 1 weergegeven.

De effecten van deze maatregel zitten vooral in het sneller kunnen starten met de huis-aan-huis inzameling. Omdat de randvoorwaarden (geen investeringen in ondergrondse containers en geen 4de container) het huidige voorstel niet snel mogelijk maakten, was het, op het moment van indienen van het voorstel, ook een effectieve maatregel. Deze voordelen vervallen als de nu voorgestelde maatregelen vanaf het komende jaar wel kunnen worden ingevoerd.

Een derde optie waar door het college niet voor is gekozen is om alleen de mogelijkheid voor omgekeerd inzamelen met alleen ondergrondse containers voor alle laagbouw aan te bieden. Deze mogelijkheid levert uiteindelijk het meeste op, maar geeft de inwoners minder alternatieven. Tabel 2 geeft het financiële effect weer van deze optie.

Financiële aspecten

In de bijlage geeft tabel 3 het effect weer van het inzamelen met ondergrondse containers in combinatie met een deel van de wijken met een 4de container. De kosten zullen afhankelijk zijn (in alle gevallen) van de uitwerking en de uiteindelijk geplaatste containers (ondergronds en extra 4de container).

Financieel zal de uitwerking voor de gemeentelijke begroting neutraal zijn en voor een huishouden een voordeel opleveren van ongeveer € 18,-, afhankelijk van de uiteindelijke uitwerking.

Kanttekeningen:

- 1) Zonder maatregelen stijgen de kosten voor de afvalinzameling en verwerking in de komende jaren. Zoals reeds bij het vaststellen van het afvalbeleid is aangegeven, wordt een kostenstijging voor de komende jaren verwacht. Enerzijds doordat de verbranding van restafval bij HVC stapsgewijs duurder wordt, anderzijds doordat de vergoeding voor PMD stapsgewijs afgebouwd wordt. Bovendien heeft de Rijksoverheid een doelstelling van 75% afvalscheiding en 100kg. restafval geformuleerd, waarbij de verbrandingsbelasting (€ 13,-/ton restafval) is ingevoerd als instrument.

Lelystad, 14 februari 2017.

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

de burgemeester,

Raadsbesluit

Nummer: 170000675

De raad van de gemeente Lelystad,

op voorstel van het college van de gemeente Lelystad d.d. 14 februari 2017;

B E S L U I T:

het systeem omgekeerd inzamelen met maatwerk op wijkniveau toe te passen in Lelystad door:

1. het verhogen van de service aan huis voor inzameling van grondstoffen met een minicontainer voor Plastic, Metalen en Drankenkartons en
2. maatwerk op wijkniveau te bieden voor inzameling van restafval met plaatsing van ondergrondse containers of een vierde minicontainer aan huis.

Lelystad,

De raad van de gemeente Lelystad,

de griffier,

de voorzitter,

Publicatie
PM